

॥ सृञ्जय उवाच ॥ अभीष्टामि सुतं वीरं वीर्यवन्तं दृढव्रतं । आयुष्मन्तं महाभागं देवराजसमद्युतिं ।

॥ पर्वत उवाच ॥ भविष्यत्येष ते कामो नत्वायुष्मान् भविष्यति । देवराजाभिभूत्यर्थं संकल्पोऽद्येष्टे ते हृदि ।

ख्यातः सुवर्णष्ठीवीति पुत्रस्तव भविष्यति । रक्ष्यश्च देवराजात्स देवराजसमद्युतिः ।

तच्छ्रुत्वा सृञ्जयो वाक्यं पर्वतस्य महात्मनः । प्रसादयामास तदा नैतदेवं भवेदिति ।

११०५

आयुष्मान्मे भवेत्पुत्रो भवतस्तपसा मुने । न च तं पर्वतः किञ्चिदुवाचेन्द्रव्यपेक्षया ।

तमहं नृपतिं दीनमनुवं पुनरेव च । स्मर्त्तव्योऽस्मि महाराज दर्शयिष्यामि ते सुतं ।

अहन्ते दयितं पुत्रं प्रेतराजवशङ्गतं । पुनर्दास्यामि तद्रूपं मा शुचः पृथिवीपते ।

एवमुक्त्वा तु नृपतिं प्रयातौ स्त्रो यथेष्टितं । सृञ्जयश्च यथाकामं प्रविवेश स्वमन्दिरं ।

सृञ्जयस्याथ राजर्षेः कस्मिंश्चित्कालपर्यये । जज्ञे पुत्रो महावीर्यस्तेजसा प्रज्वलन्निव ।

१११०

वदधे स यथाकालं सरसीव महोत्पलं । बभूव काञ्चनष्ठीवी यथार्थं नाम तस्य तत् ।

तदद्भुततमं लोके पप्रथे कुरुसत्तम । बुबुधे तच्च देवेन्द्रो वरदानं महर्षितः ।

ततः स्वाभिभवाद्भीतो दृहस्पतिमते स्थितः । कुमारस्यान्तरप्रेक्षी बभूव बलवृत्रहा ।

चोदयमास तद्वज्रं दिव्यास्त्रं मूर्त्तिमत्स्थितं । व्याघ्रो भूत्वा जहीमं त्वं राजपुत्रमिति प्रभो ।

प्रवृद्धः किल कार्येण मामेधोऽभिभविष्यति । सृञ्जयस्य सुतो वज्रं यथैनं पर्वतोऽब्रवीत् ।

१११५

एवमुक्तस्तु शक्रेण वज्रः परपुरञ्जयः । कुमारमन्तरप्रेक्षी नित्यमेवान्वपद्यत ।

सृञ्जयोऽपि सुतं प्राप्य देवराजसमद्युतिं । दृष्टः सान्तःपुरो राजा वननित्यो बभूव ह ।

ततो भागीरथीतीरे कदाचिन्निर्जने वने । धात्रीद्वितीयो बालस्तु क्रोडार्थं पर्यधावत ।

पञ्चवर्षकदेशीयो बालो नागेन्द्रविक्रमः । सहस्रोत्पतितं व्याघ्रमाससाद महाबलं ।

स बालस्तेन निष्पिष्टो वेपमानो नृपात्मजः । व्यसुः पपात मेदिन्यां ततो धात्री विचुक्रुशे ।

११२०

हत्वा तु राजपुत्रं स तत्रैवान्तरधीयत । शार्दूलो देवराजस्य माययाऽन्तर्हितस्तदा ।

धाव्यास्तु निनदं श्रुत्वा रुदन्याः परमार्त्तवत् । अभ्यधावत तं देशं स्वयमेव महीपतिः ।

स ददर्श शयानं तं गतासुं पीतशोणितं । कुमारं विगतानन्दं निशाकरमिव च्युतं ।

सुतमुत्सङ्गमारोप्य परिपीडितमानसः । पुत्रं रुधिरसंसिक्तं पर्यदेवयदातुरः ।

ततस्तां मातरस्तस्य रुदन्यः शोककर्षिताः । अभ्यधावन्त तं देशं यत्र राजा स सृञ्जयः ।

११२५

ततः स राजा सस्मार मामेव गतमानसः । तदाऽहं चिन्तनं ज्ञात्वा गतवांस्तस्य दर्शनं ।

मयैतानि च वाक्यानि श्रावितः शोकलालसः । यानि ते यदुवीरेण कथितानि महीपते ।

सञ्जीवितश्चापि पुनर्व्यासवानुमते तदा । भवितव्यं तथा तच्च न तच्छक्यमतोऽन्यथा ।

तत ऊर्ध्वं कुमारस्तु स्वर्णष्ठीवी महायशः । चित्तं प्रसादयामास पितुर्भातुश्च वीर्यवान् ।

कारयामास राज्यं च पितरि स्वर्गते नृप । वर्षाणां शतमेकञ्च सहस्रं भीमविक्रमः ।

११३०

तत ईजे महायज्ञैर्बहुभिर्भूरिदक्षिणैः । तर्पयामास देवांश्च पितृंश्चैव महाद्युतिः ।